

BEDE OM VREDE.

Ps. 46.

Angstwekkend wast, waar wreede oorlog woedt,
Een zee van leed en jammer, wijd en zijd,
En feller wordt verderf en dood verspreid,
En rond ons weent het om vergoten bloed,

Om zooveel jong geluk, dat sterven moet,
Daar 't oorlogszwaard de harten openrijt,
En moeder, vrouw en kind van weedom krijt,
Een volk verkwijnt, zoo God het niet verhoedt!

In vale verte dreigt een duistere nacht. —
Reeds smooit het derde oorlogsjaar in leed. —
Het schreiend hart, de bange ziele wacht....

God is een toevlucht, Bron van troost en kracht,
Die in den nood de Zijnen niet vergeet. —
Gebied, o Vader, *Vrede*, door Uw macht! —

H. W. AALDERS.

Wetenswaardigheden.

GLAS EN KRISTAL.

De overlevering schrijft de uitvinding van het glas toe aan Fenicische zeelieden, die op het zand een vuurtje hadden aangelegd, en tot hun verbazing zagen, dat het zand was aaneengesmolten tot een doorschijnende massa.

Nog steeds is zand, zuiver kwartzand, het hoofdbestanddeel van glas. Dat kwarts (silicium-dioxyde) komt in de natuur zelf wel gekristalliseerd voor, en dan heet het bergkristal. In eenigszins gewijzigde vormen komt het voor als chaledoon, agaat, jaspis, vuursteen en onyx.

Uit zuiver zand met kalk en soda wordt het gewone glas samengesmolten. Zuiverder uitgedrukt: glas bestaat uit een mengsel van natrium-silicaat en calcium-silicaat, of uit een mengsel van kalium-silicaat en calcium-silicaat. Het eerste is het venster- en flesschenglas, het ander het glas voor de scheikundige glazen.

In plaats van kalk kan ook lood gebruikt worden. En wanneer men nu een mengsel neemt van kalium-silicaat en lood-silicaat, krijgt men het kristalglas met zijn sterk lichtbrekend vermogen. Door slijpen kan men dit glas een fraaien glans geven. Men gebruikt het voor versiering en voor het maken van lenzen.

ONS MOOIE NEDERLAND.

„**W**aer yemandt duysend vreugden soeck, mijn vreugd is in dees achterhoek.”

Met deze twee dichtregelen als motto begint de natuur- en kunstminnaar Van der Ven een beknopte beschrijving over den Gelderschen Achterhoek, en voorwaar, beter motto had hij niet kunnen kiezen.

Laat ik het maar dadelijk zeggen: Ook *mijn* vreugd is in dees Achterhoek, en laat ik het er ook meteen maar bijvoegen: deze regelen schrijf ik, zittende midden in den Achterhoek, en wel op een der mooiste punten.

Beter tijdstip om bij mij aan te komen, had het boek van Van der Ven, dat ik hier vóór mij heb liggen, dan ook niet kunnen kiezen.

Denk het u maar eens even in! Het is vandaag een zomerdag zóó prachtig, als men dien maar wenschen kan.

Stel u dan voor te zitten op de veranda van een idyllisch gelegen zomerhuisje. Wáár ge het oog ook heenwendt, naar Noord of Zuid, naar Oost of West, naar boven of beneden, overal is het mooi! Naar boven en beneden? Ja, ook dát is waar, want ons huisje is gelegen op een berg en juist *die* omstandigheid maakt het uitzicht zoo echt schitterend mooi.

Ge staart recht voor u uit en daar vertoonen zich aan uw blik donkere dennebosschen met hun rechte stammen, wilgen en populieren, berken en kastanjes; daar ziet ge de uitgestrekte bouwlanden met het golvend graan, de licht groene weiden, waarop het hont gekleurde vee met kwistige hand, als ware het kinderspeelgoed, is uitgestrooid; daar ontwaart uw oog hier en daar en ginder een lichtrood gekleurd vlak, het zijn de daken der boerenwoningen. Daar vindt ge te midden van al die kleuren en tinten, die wonderschoon met elkander harmoniëeren, den traditioneele molen, den Hollandschen molen, die nu eenmaal in een landschap van mooi Nederland niet gemist *kan* worden. Ziet, daar beginnen de geheel met bruin zeildoek overdekte wieden te draaien, zachtjes, heel zachtjes, want het luwe windje heeft niet veel kracht.

Is het niet kostelijk, heerlijk, prachtig! — Roept ge het niet met mij uit: wat hebben we toch een mooi Nederland!

En als ge nu achter u kijkt, vindt uw blik ook dáár zooveel schoons, ja, *hoe* ge u ook draait en keert, *overal* is het hier mooi.

En boven dat heerlijk landschap welft zich de diepblauwe lucht. Ge staart omhoog. Kunt ge dat ooit te veel doen? Daar glijdt een wolkje, licht als een veertje, langs „dien blauwen hemelboog.” Ge volgt het met het oog zoo lang ge kunt, doch eindelijk is het verdwenen, weg, ver weg. Doch uw gedachten gaan mee, als het hoog in de lucht voortglijdt, tot over de grenzen van ons land, waar de onmenselijke oorlog woedt. Daar geen rust, geen vrede; daar geen genieten in en van de natuur; daar wordt verwoesting aangebracht onder de menschen, in de gezinnen, ja, ook in de natuur. We staren weer omhoog en blikken op naar den hemel. En in ons komt een gevoel van onuitsprekelijke dankbaarheid aan Hem, die ons, onverdiend zóóveel liefde bewijst, ons zóó bevoorrecht boven zoovele andere volken.

„De Achterhoek is voor alle stadsmenschen een oord van wondere aantrekkelijkheid.” Wáár en juist gezegd, mijnheer Van der Ven! En als ik dat beaam, denk ik maar weer aan het prachtige plekje bij Barchem, dat ik voor eenige weken mag noemen *mijn* plekje, *mijn* rijkdom, zooals een onzer medewerkers onlangs nog in „Timo-